

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЧНЕ ВИНОГРАДАРСТВО» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>203 Садівництво та виноградарство</u> Рік навчання: <u>3-й</u>, семестр <u>6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>рослинництва та садівництва</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к. с.-г. н., доц. Паламарчук Інна Іванівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>pal_inna@vsau.vin.ua, palamar-inna86@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Органічне виноградарство» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Органічне виноградарство» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – розробляти, удосконалювати і реалізовувати прогресивні технології вирощування посадкового матеріалу і органічної продукції винограду.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Органічне виноградарство» це формування у майбутніх фахівців знань і навичок з технології виробництва органічної продукції винограду, який є цінним продуктом харчування населення та сировиною для переробних підприємств.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з таких питань: вирощування садивного матеріалу винограду на основі інтенсифікації спеціалізованих господарств різних категорій, підбір кращих та адаптованих сортів винограду, вивчення органічної технології вирощування винограду з використанням сучасних технологічних прийомів, способів обрізки винограду, застосування органічних засобів захисту.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин).

СК2. Здатність використовувати навички для вирощування посадкового матеріалу плодових, ягідних культур і винограду, розмноження овочевих рослин у відкритому і закритому ґрунті та грибів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.

ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур та винограду відповідно до встановлених вимог.

ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної плодово-ягідної продукції та винограду відповідно до чинних вимог.

ПРН15. Планувати економічно вигідне виробництво плодоовочевої продукції та винограду.

Вивчення даної дисципліни формуватиме у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ	4	4	14
2	Біологія виноградної рослини	2	4	14
3	Органічна технологія вирощування прищепних лоз	4	4	16
4	Промислового вирощування винограду за органічного виробництва	4	2	14
5	Системи ведення кущів винограду	4	4	14
6	Обрізування кущів винограду	4	2	14
7	Особливості догляду за промисловим виноградником в умовах органічного землеробства	4	4	14
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв’язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	28	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	28	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт заходів	24	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Калетнік Г.М., Лутковська С.М. Екологічна модернізація, сталий розвиток, органічне виробництво, екологічна безпека сталого розвитку АПК : монографія. Вінниця : ВНАУ, 2022. 356 с.

2. Наукові основи виробництва органічної продукції в Україні : монографія / В.Ф. Камінський та ін. Київ : Аграрна наука, 2016. 592 с.

3. Органічне садівництво та виноградарство : навч. посіб. / Н.В. Скосарєва та ін. Львів : ПП «Інтерпрінт-М», 2019. 100 с.

4. Писаренко В.М., Писаренко П.В., Пономаренко С.В., Шаповал В.Ф. Органічне землеробство для приватного сектора : монографія. Полтава, 2017. 140 с.

5. Стецишин П. О., Пиндус В. В., Рекуненко В. В. Основи органічного виробництва. Вінниця: Нова книга. 2011. 549 с.

Додаткова література

1. Артюх М. М., Кучер Г. М., Нікульча Є. В. Вплив антитранспіранту Вапор Гард на фізіолого-біохімічні показники та температурний режим тканин листків щеп винограду в період вегетації. *Виноградарство і виноробство*. Вип. 53. С. 9 – 15

2. Баранець Л. О., Лещенко А. О. Система захисту виноградних насаджень препаратами компанії Nufarm на фоні епіфітотійного розвитку оїдіуму та значної чисельності гронової листокрутки. *Виноградарство і виноробство*. 2015. Вип. 52. С. 16-22.

3. Буцик Р. М., Чаплоуцький А. М., Тернавський А. Г., Самойленко М. О. Продуктивність винограду і якість врожаю залежно від обробки грон фітогормонами в Правобережному Лісостепу України. *Збірник наукових праць Уманського НУС*. 2024. Вип. 104. Ч.1: Агрономія. С.276–283.

4. Власов В.В., Штірбу А.В., Сівак Н.О., Олефір О.В., Артюх М.М. Ефективність застосування препарату Florgib при вирощуванні столових сортів винограду Флора, Талісман та Кишмиш лучистий. *Виноградарство і виноробство*. Вип. 57. С. 13 – 19.

5. Дерендовська А. І., Міхов Д. П., Секрієру С. А., Кара С. В. Реакція столових сортів винограду на обробку суцвіть препаратом Gobbi Gib 2LG (GA3). *Виноградарство і виноробство*. Вип. 52. С. 60 – 65

6. Каменева Н. В. Застосування регуляторів росту для підвищення урожаю винограду сорту Ркацителі. *Виноградарство і виноробство*. Вип. 53. С. 105 – 109.

7. Каменева Н. В. Застосування препаратів Gumistat та Gumisil-D на виноградниках сорту Рислінг. *Виноградарство і виноробство*. Вип. 54. С. 73 – 80

8. Кучер Г. М., Нікульча Є. В., Артюх М. М. Ефективність застосування біопрепарату АгроМарF на плодоносних виноградниках. *Виноградарство і виноробство*. 2017. Вип. 54. С. 102-110

9. Кучер Г. М., Артюх М. М., Нікульча Е. В. Вплив мікробіологічного препарату Триходерма Бленд на ріст та розвиток щеп винограду. *Виноградарство і виноробство*. 2015. Вип. 52. С. 113-119

10. Молчанова О.Д., Баркар В.П., Трібунцова О.Б. Використання ентомофагів у виноградарстві. *Виноградарство і виноробство*. 2020. Вип. 57. С. 64-68.

11. Нікульча Є. В., Кучер Г. М., Артюх М. М. Вплив обробок біопрепаратами на інтенсивність фізіологічних процесів в тканинах листків винограду сортів Каберне Совіньон і Сухолиманський білий. *Виноградарство і виноробство*. Вип. 53. С. 172 – 177.

12. Ощипок О.С. Ефективність захисту від збудників хвороб школки винограду від мілдьї при краплинному зрошенні в умовах півдня України. *Виноградарство і виноробство*. 2020. Вип. 57. С. 68-73

13. Паламарчук І.І. Стан і перспективи вирощування плодово-ягідних рослин та винограду в умовах інтенсифікації садівництва. *Сільське господарство та лісівництво*. 2024. № 32. С. 109-120. 35741

14. Паламарчук І.І., Тисячний О.П. Дослідження сортових ресурсів винограду (*Vitis vinifera* L.) в умовах Лісостепу України. Наукові доповіді НУБіП України. 2023. № 5 (105).

15. Полгороднік О. Г., Сівак Н. О. Про питання створення виноградників на основі біологічних систем землеробства. *Виноградарство і виноробство*. 2015. Вип. 52. С. 164-168.

16. Сівак Н.О., Олефір О.В. Параметри грона та ягід столових сортів винограду під дією препарату Fiorgib Tablet. *Вісник виноградарства і виноробства*. Вип. 1. С. 56 – 60

17. Шевченко І. В., Гонтар В. Т. Прийоми регулювання забур'яненості виноградників та їх ефективність. *Виноградарство і виноробство*. 2016. Вип. 53. С. 236-248.

18. Штірбу А.В., Сівак Н.О., Олефір О.В., Артюх Н.Н. Вдосконалення агроприйому застосування гібереліну в технології вирощування столових сортів винограду. *Виноградарство і виноробство*. Вип. 58. С. 116 – 129

Інформаційні ресурси

1. Інститут овочівництва і баштанництва. Інтернет-джерело. Режим доступу: <https://ovoch.com.ua/>
2. Офіційний сайт «МАКОШ». Мінеральне живлення рослин. URL: <https://makosh-group.com.ua/pro-kompaniyu/>
3. «ОРГАНІК-Д» URL:<https://organic-d.com.ua/pro-kompaniyu/>
4. Офіційний сайт «BTU-ЦЕНТР». Біологічні препарати. URL: <https://btu-center.com/>
5. Наукові ресурси. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
6. Електронні ресурси. Національна парламентська Бібліотека України. URL: <http://nplu.org/article.php?id=2>
7. Інститут садівництва Національної Академії Аграрних Наук України. URL:<http://sad-institut.com.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60 % підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10 % за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30 % підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	5
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	5
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни